

I = INTERVIEWATOR; R = RESPONDENT

A.I. – Inspector ITRM

I: Bună ziua și bine ați venit la Muzeu

R: Bine v-am găsit

I: Vă mulțumim foarte mult pentru că ați acceptat să fiți alături de noi în acest proiect cultural. Ne puteți spune pentru început numele, data și locul nașterii?

R: A.I.

I: Părinții dumneavoastră aveau legături cu geologia sau cu mineritul?

R: Nu...tata era pădurar și mama casnică

I: Ne puteți spune evoluția dumneavoastră din punct de vedere al școlii, unde ați urmat școala, liceu?

R: Clasele I-VII le-am făcut în sat, în Vânători Neamț, liceul la Piatra Neamț la liceul Petru Rareș în perioada 52-54

I: Să spunem că-i un liceu de elită

R: Am fost prima serie de liceu sovietic, deci cu 10 clase. În 54 am intrat la facultate, la Universitatea din București, facultatea de Geologie-Geografie, secția Mineralogie am absolvit eu și facultatea am terminat-o în 1959

I: OK. Din anii de facultate vă aduceți aminte cu plăcere de vreun dascăl, deosebit

R: Da...în primul rând domnul profesor V.I. care era decanul facultății, ne-a fost profesorul nostru de mineralogie și era și vice-președinte al Comitetului Geologic. Pe urmă doamna profesoară E.S., care ne-a fost profesoară la stratigrafie, domnul profesor I.P care ne-a fost profesor la zăcămintele...domnul D.R., geofizică...în perioada aia erau asistenți...cam ăștia

I: Erau secții sau ați terminat pur...

R: În cadrul facultății de Geologie-Geografie erau două secții Geologia și Geografia. La Geografie de regulă erau trei grupe, două de Geografie, absolvenții erau profesorii...viitorii profesori de geografie și sau...cercetători la Institutul Geografic și era grupa de Climatologie de unde ieșeau meteorologii. La Geologie erau două secții, Geologie generală și Mineralogie, eu am terminat grupa de Mineralogie...eram câte 3 grupe numai

I: V-a plăcut deci, să înțeleg mai mult mineralogia, partea...

R: Da...da...microscopie și...însă în activitatea desfășurată trebuia să te pricepi la toate și la cea generală și la mineralogie la toate

I: Spre ce v-a îndemnat inima mai mult, ce v-a plăcut din...? Geologia este foarte vastă știm cu toții, dar spre ce v-a atras să spunem...

R: Ce putea la început când nu știam nici prea multe...aspectul rocilor, mineralelor, modul de prezentare în natură...dădeau de gândit

I: Ați terminat facultatea și ați luat repartiție

R: Am terminat facultatea v-am spus în 1959, am fost repartizat la Comitetul Geologic, la Intreprindere de Stat pentru Explorări Miniere. Comitetul Geologic avea această Intreprindere de Explorări, avea Intreprinderea de Prospekțiuni și Institutul Geologic. Intreprinderea la care am fost eu repartizat avea șantiere de explorare în toată țară. Eu am fost repartizat la șantierul din Vișeu de Sus, în munții Maramureșului. Acolo am ajuns în 15 septembrie 1959...

I: Scuzați...ați avut de ales sau era...unde vă trimeau

R: Nu...unde ne trimeau pentru că am fost și într-o perioadă să spun dificilă, pentru că am absolvit facultatea de Geologie 49 de persoane și când am absolvit-o nu erau locuri

I: Am înțeles

R: Înțelegeți și...eu făcând parte din...cum să spun...nu vreau să mă laud...am fost pe locul 3 la absolvirea facultății am ocupat...s-au primit 10 locuri...Și în aceste 10 locuri am intrat și eu. Din ei 5 au mers la Intreprinderea de Prospekțiuni iar eu și cu alți colegi la Intreprinderea de Explorări. Nu s-a pus problema să alegem. După aia a fost...imediat ce am terminat examenul de stat, însă între timp...că angajarea s-a făcut de la 1 septembrie 1959. În perioada asta, partea a doua a lunii iulie și august lucrurile s-au aranjat la nivelul Ministerului, s-au...și restul care nu fuseseră repartizați au mers toți la Intreprinderea de Prospekțiuni. Deci când am ajuns la București la 1 septembrie 1959 erau rezolvați ca repartiție restul, toți. Însă mergeai unde te trimeau, eu am fost repartizat cu încă un coleg la Vișeu și acolo am lucrat pe Valea Vaserului, la Novăț, Novicior, Macârlău, Catarama, Ivășcoia, astea erau șantierele noastre. Era destul de dificil pentru că șantierele nu erau organizate, nu aveam grupuri sociale, de mers trebuia să mergi să stăm în șantier, n-aveai nici posibilitate să cobori că singurul mijloc de transport era trenul acela forestier, nici nu avea tren pentru persoane. Stăteam în șantier, iar eu unde am nimerit iarna lui 59-60 am făcut-o în cort militar, în primăvara s-a reușit să termine o baracă și era un cort militar pentru 20 de persoane și locuiam în el 40...dormeam în paturile muncitorilor care erau în schimbul 3. A fost destul de dificil însă mi-a plăcut...Acolo aveam, la Novăț am fost, am avut 2 galerii și un foraj de care mă ocupam

I: Deci amândouă de explorare și galerii, două

R: Numai explorare

I: Cu lucrări miniere și foraje

R: Miniere și foraje da...Pe urmă după un timp am trecut la Novicior, acolo erau lucrări mai multe...acolo o fost zona în care am avut rezultate mai bune, era mineralizația de cristalin, tipică celei de șa Baia Borșa în serie de Tulgheș, știți...impregnații în șisturi cloritoase, minereuri compacte masive cum îi la Gura Băii

I: Există o corelație cumva între...?

R: Da, același nivel...

I: Același Tulgheș, nu?

R: Același nivel de Tulgheș de acolo de la Vișei, Baia Borșa, Leșul Ursului și până la Bălan, bineînțeles cu concentrații în anumite locuri, știți, dar e același nivel petrografic, aceeași mineralizație

I: Întotdeauna m-o uimit amploarea acestui..nu pot să-i spun un zăcământ, acestei serii

R: Da că sunt...cum să spun, acumulări locale care s-au transformat în zăcăminte, știți. Pe urmă în 1964 am fost transferat de la Vișeu la Valea Rebrei, la Gușet...nu știu dacă ați auzit...Dumneavoastră ați făcut la Cluj?

I: Nu, Iași..

R: La Iași. Acolo este mineralizație tot în formațiuni cristaline în marmuri cu impregnație de blendă și galenă, mineralizație complexă, concentrația cea mai mare a fost la Valea Blaznei, acolo s-a exploatat și într-un târziu s-a exploatat și aicea pe Valea Rebrei, au exploatat-o Combinatul Minier din Cluj. Mineralizația asta a fost evidențiată de o echipă de prospecțiuni a Comitetului Geologic condusă de inginerul F.I. și eu am continuat un timp lucrările acolo, pe urmă am fost transferat la, lângă Rodna Veche la Anieș, la Izvorul Cepelor, o mineralizație de pirită...undeva aproape de creastă, sub vârful Gârgălău. Așa ca orientare, peste munte e complexul turistic Baia Borșa. Acolo...aceea a fost o exploatare, pirită cupriferă a fost și a fost exploatată și în timpul Austro-Ungariei și era funicular, se transporta cu funicularul peste munți la gară în Borșa, însă mineralizația de acolo nu avea perspective, avea un mod de dezvoltare foarte interesant...parcă urmărea relieful deci urma aflorimentul de pirită masive relieful și se termina cam la 70-80 de metri în adâncime, se disipa în niște șisturi cloritoase cu pirită...nu am edificat asupra ei decât când...nu știu dacă ați fost în Munții Rodnei

I: Da

R: Pe platoul Negoescu mergând spre vârful Pietrosu, acolo este iarăși un afloriment, exact aceeași mineralizație, o pălărie de fier extraordinară la suprafața reliefului și este afectat de o ruptură și în acea deschidere am văzut că are aceeași dezvoltare deci nu se extinde în adâncime. De aceea și lucrările care le-a...ca au fost redeschise lucrările vechi, era galeriile situate între cota 1200 și 1650, erau abataje...deci cum s-a exploatat și am continuat pe direcție la fiecare orizont până la efilarea mineralizației, din cauza asta din profile rezulta că urmează cumva relieful...probabil a avut extindere mai mare însă a fost erodată în timpul geologic, știți. Era o pirită cu un conținut de în jur de 0.6-0.7% cupru și sulf 45-46%, pirită masivă. De altfel, pe creastă acolo în Rodnei, lângă pilonii unde a fost funicularul sunt blocuri de...probabil cum s-au răsturnat vagonetii ăia sau...în decursul timpului. Eu am mai lucrat...deci tot în acea perioadă la Colibița...în Călimani și o perioadă de vreo 6 luni în anul 1960 în munții Banatului la Șopotul Vechi, atuncea era, în anii 60 era moda mineralizațiilor de fier în roci sedimentare. Atunci pusese, într-un fel vine spus...în evidență, Mureșan de la Cluj zăcământul de la Căpuș

I: Căpușu Mic

R: Căpușu Mic, Căpușu Mare...acolo, însă era un calcar oolitic feruginos, însă ca atare formațiunea respectivă fusese identificată de geologi înainte printre care domnul profesor E. și

doamna S., de care am vorbit. Însă...după părerea mea n-a putut fi considerat un zăcământ de fier pentru că a avut un conținut mic, în jur de 35% fier, era la suprafață, pentru un zăcământ de fier n-a avut un volum prea mare...a avut vreo circa 70 de milioane de tone, însă care s-a exploatat în totalitate. Și atunci în febra aia a mineralizațiilor de fier în roci sedimentare am ajuns și eu trimis în Banat probabil...punctul ăla de lucru de la Șopotu Vechi era undeva în munți, între bazinul Borzovici și Dunăre. Și acolo era cam necunoscut geologic, singurul profil făcut era de profesorul M. care era în perioada aia Președintele Comitetului Geologic, deci era un singur profil pe creastă și aceea menționat în manualul Geologia României și aia a fost singura documentație care am avut-o la bază pentru că am fost trimis acolo, aveam 40 de muncitori să facă șanțuri și nu cunoșteam absolut nimic și a trebuit să fac harta la 5000 și să dirijez și muncitorii. Erau niște marne liasice cu oolite, însă erau foarte rare deci nu se puneau problema să poată contura un zăcământ. Lucrările alea care au fost făcute în semestrul 2, 1960 au clarificat problema și cu lucrările alea s-a închis activitatea acolo, mai ales că era și în condiții tectonice foarte...o tectonică foarte avansată în pânzele...și nu aveau extindere...ceva puțin așa rezulta din harta și profilele care le-am făcut eu. Deci v-am povestit că am fost la Vișeu, la Valea Rebrei, la Anieș, Colibița, în Banat și în 1965 din luna noiembrie am ajuns la Inspectoratul Geologic Minier din Baia Mare.

I: Ce v-a atras către Baia Mare?

R: Nu...cum să spun...în perioada respectivă, în anii 63, 64, 65 statul repartiza fonduri pentru locuințe la întreprinderile de genul nostru, că noi la Explorări eram ca la armată

I: În campanie

R: Unde te trimitea trebuia să te duci, la Vișeu sau la Tulcea sau...la bauxită în Apuseni, sau la Moldova Nouă...deci...și am vrut să ne...s-au dat bani pentru construirea de apartamente în capitalele de regiuni cum era atunci. Eu fiind în perioada aia la Anieș, deci aproape de Baia Mare, m-au numit de la Întreprindere responsabil cu apartamentele din Baia Mare. Trebuia să vin că erau mai multe șantiere în zonă și amatori de a veni în Baia Mare. Și trebuia să țin legătura cu primăria din Baia Mare, să vedem care-i stadiul lucrărilor, unde îs făcute, când se termină, ca să pot să anunț prin Întreprindere pe cei doritori să știm când putem veni să ne preluăm apartamentele. Și...eu m-am orientat spre Baia Mare cu gândul că...puteam să optez să merg în București sau oriunde, da am zis că având în vedere meseria mea aicea la Baia Mare voi putea să lucrez până oi ieși la pensie...și chiar așa s-a întâmplat. Deci am cerut să fiu transferat la Baia Mare, făcusem...începusem chiar formele de angajare la IPEG, însă atunci era un fel de rivalitate între Comitetul Geologic și Ministerul Minelor și nu prea agreau să-și ia specialiștii. Și eu promisem apartamentul în ianuarie 1965, prin septembrie...asta vă povestesc dar puteți să scoateți. Deci eu am primit apartamentul în 15 ianuarie 1965 și eram cu soția, încă n-aveam copii, la Anieș și am rugat pe cineva să aibă grijă de apartament, am cumpărat ceva mobilă, am bogat acolo și eu stăteam în șantier...că cunoșteam pe cineva în Baia Mare, un inginer minier, îi trimitem bani și îmi plătea toate taxele și întrucât să nu am probleme, că n-aveam eu de gând să vin așa repede...mie mi-a plăcut în șantier. Însă în perioada aia era mare criză de locuințe în Baia Mare, se dezvoltă foarte mult. Mai fac o paranteză la paranteză, prima dată am venit în Baia Mare în 1961, era un sat așa mai răsărit

I: ...mai răsărit

R: ...da, era gara, o gară mică aicea unde este McDonalds, deci am venit cu trenul de la Vișeu cu ceva probe la Combinatul Minier pentru analize. A doua oară am venit în 1963 când veneam pentru casă, m-am dat jos în gară dar n-am mai știu să ajung la Centrală, așa se schimbaseră

I:...în doi ani

R:...așa se dăduseră, că a trebuit să iau din gară taxi să ajung la Combinat. Deci era criză de locuințe și era moda, în perioada aia revoluționară, se urmărea în blocuri apartamente care...repartizate în care nu stătea nimeni, se forma o comisie cu milițianul de sector, cu șeful de scară, de asociație și-ți scotea din...tot din casă și ți-l lua și nu mai puteai să scoți nimic, pierdeai

I: Extraordinar

R: Și persoana care, la care îi trimiteam eu banii mi-a spus...„Vino și rezolvă-ți problema că rămâi fără apartament”...și așa m-am hotărât să vin eu aici la Baia Mare. Când profesorul I. a aflat, că a ajuns transferul la el, m-a chemat acolo la dânsul urgent, mi-a făcut o morală calumea...„Măi ți-am dat apartament și cum ai primit și pleci de la noi?”...m-a certat foarte...i-am povestit și până la urmă o fost de înțeleș. Și m-a înțeleș. Și zice „Îți dau transfer...”, era problema atunci...cu transferul, dacă plecai prin demisie, pierdeai toată vechimea la salar și luai de la început tot și ca să nu pierzi trebuia să mergi cu transfer. Zice „Îți dau transferul însă te duci unde zic eu”...„Unde?”...„La Inspectoratul Geologic Minier din Baia Mare”, pentru că până atunci, până la 1 ianuarie 66, Inspectoratul făcea și Protecția Muncii, deci făcea exploatare rațională a zăcămintelor și protecția muncii, control de protecția muncii în subteran. Și de la 1 ianuarie 1966, s-a înființat Inspecția de Protecția Muncii și era separat de Direcția Muncii și era un inginer minier în vârstă care la Inspectorat, pe care voiau să-l treacă la Protecția Muncii, fusese director prin Apuseni pe la minele de aur, un om foarte priceput, era trecut de 60 de ani, O.V.. Și pe el l-au trecut acolo și postul lui a rămas liber și l-am ocupat eu. Așa am ajuns...cum să spun...nici nu m-am gândit vreodată să ajung la Inspectorat, eu din punct de vedere psihic nu sunt bun de inspector pentru că mie îmi plac regulile, eu nu știu să mă...

I: Politică

R: nu știu să cedez...nu știu cât, ori las tot ori nu permit nimic, știți. Îs cam abrupt așa și...până la urmă m-am...a trebuit să fac față și acolo

I: Arta compromisului până la urmă...

R: nu prea că...nu prea...eu îmi făceam treaba chiar dacă deranjam. Să vă dau un exemplu, că dumneata ai lucrat la Săsar, când ajungeam cu actul de control la C., la director, discutam cu ei ce...știți...și mergeam cu șeful Inspectoratului, era un inginer bătrân...D.T. și ei au fost amândoi la Herja, când unu director când unu inginer șef și se cunoșteau și când ajungeam la...discuta procesul verbal, îi spunea C., C. era director la Săsar în perioada aia, fusese și la Combinatul Minier...„Măi T., n-ai mai liniștit pe puștiul ăsta?”

I: Erați totuși tânăr, nu?

R: Eram tânăr, sub 30 de ani

I: Inspector la 30 de ani este o responsabilitate

R: Da...și cum să spun...am avut și, nu pot să spun conflicte, însă aveam probleme la exploatarea miniere, adică ce-i urmăream noi...să se extragă tot, să nu rămână resturi de panouri, panouri abandonate și așa mai departe

I: Panouri izolate

R: ...da izolate...urmăream ca rezervele omologate să fie extrase în totalitate

I: Ne puteți spune, pentru cei care nu știu, eu cunosc, sunt în problemă dar pentru ce...această structură ce urmărea de fapt? Era o structură peste exploatarea miniere, peste...

R: Noi eram un organ al Comitetului Geologic în cadrul căruia acționa și Direcția de Rezerve Geologice și noi urmăream, deci eram organul lor, ca rezervele care se omologhează, intră în evidența de stat, ca resurse să fie valorificate la maxim. Și la noi veneau programele de exploatare, le avizăm....cum să spun, cu observațiile noastre, fără avizul nostru nu putea merge mai departe.

I: Activitatea de exploatare minieră

R: Deci aprobarea din partea Combinatului, că ei aprobau pentru că ei furnizau fondurile, nu se putea da fără avizul nostru. Nu era, cum să spun, condiții deosebite, însă...

I: Erau niște norme bine stabilite

R: În cadrul regulamentelor...nu făceam noi, cum să spun, abuzuri.

I: Să mai spunem că programele astea de exploatare erau anuale.

R: Da în fiecare an și...

I: Mina își programa ceea ce vrea să facă

R: Și noi ne ocupam de...o urmăream activitatea de prospectare, explorare și exploatare a tuturor substanțelor minerale la Baia Mare din județele Maramureș și Satu Mare. Minereuri, bentonite, perlite, cărbuni.

I: Câți ani ați activat ca Inspector?

R: Am lucrat ca Inspector până la 1 septembrie 1981. 16 ani, aproape 16 ani. Și pe urmă am mers la IPEG Maramureș, am mers la IPEG nu că am avut ceva deosebit cu inspecția, însă aveam o fată, o am și acum...învăța bine la școală, știți că înainte se dădeau examene la intrare la facultate...

I: Evident

R: Așa și învăța bine și la liceu și n-aveam...știam că nu putea primi bursă că eu depășeam plafonul ăla cu 100 de lei și atunci m-am gândit să...eu ajunsesem la Inspectorat la salarizarea maximă, nu mai exista nici o posibilitate și m-am gândit să mă duc la IPEG pentru vreo 200 de

lei mai mult. Însă am avut surprize neplăcute la IPEG, înțelegeți? Când m-am dus, eu nu am pus condiție de salarizare, însă colegii mei care erau, pe postul care am lucrat și eu aveau încadrare mai mare și m-am trezit după ce mă transfer, nu că n-am fost încadrat la același nivel cu colegii, mi-i s-au tăiat din bani...o fost, o făcut ceva ilegal, că în mod normal nu aveau voie să se atingă de salariul meu...eu îl câștigasem și veneam de la o Instituție birocratică la una productivă, deci cu alt nivel de salarizare. În cel mai rău caz trebuia să-mi mențină salariul care l-am avut. M-am...mă rog, am încercat să plec, cum să spun...mă cunoșteam foarte bine cu D. care era director la Cavnic și a fost de acord să mă duc însă directorul G.

I: Nu v-a lăsat

R: Nu...zice...,„Măi cât sunt eu aicea tu nu pleci”...,„Da rezolvați-mi...”...,„Nu se poate”, ca după 3 ani să primesc decizie semnată de el, că atunci când m-am transferat s-a făcut o interpretare greșită a legii...deci 3 ani de zile...

I: Ați fost victima unei erori de fapt

R: Nu erori...a fost probabil altceva...

I: O răzbunare meschină?

R: Dar nu știu pentru ce

I: Păi ca Inspector sigur ați deranjat

R: Nu da cu ei...cu ei nu prea aveam probleme cu IPEG-ul...adică n-aveam discuții, noi le aveam și cele mai mari probleme cu exploatarea miniere pentru că de exemplu în 66, anul 1966 în minieră a fost un an...cum să spun...de transformare, atunci s-au generalizat metoda de exploatare cu înmagazinare și s-a renunțat cât s-a putut la cea cu fâșii orizontale cu rambleu. Pentru că asta avea productivitate mai mare. Însă atunci s-au părăsit foarte multe panouri

I: Care nu se pretau înmagazinării

R: Cum le-au prins trăsnetul...la ce nivel...

I: A deci nu puteau modifica

R: N-o putut să le modifice, să le schimbe și dacă s-o trecut la altă metodă s-o părăsit aia cu fâșii orizontale și o început alta

I: Am înțeles...indiferent de calitate..

R: Indiferent. Și de exemplu aveam mari discuții la Cavnic, unde era un asemenea...evidențe circa 1.300.000 de tone de rezerve, de mineralizații foarte bune, împrăștiat în tot zăcămintul...și la alea nu puteai face altceva...erau peste tot și întotdeauna se justifica prin costuri

I: Da cine i-a forțat să treacă așa abrupt...puteau trece treptat, nu?

R: Da nu știu...așa...s-a...treptat în minieră...

I: Nu merge?

R: Nu, nu...Păi să vă spun...era aici, dumneata ai lucrat la...și la Baia Sprie

I: Evident

R: Probabil ai dat...v-ați întâlnit cu clanul T....sau ați auzit

I: Da

R: Bătrânul T., eu l-am apucat când mi-am făcut proiectul la Rodna Veche era șeful minei acolo...și el era din zona asta de la Baia Mare, când s-a pensionat era mâna dreaptă a ministrului Minelor B.A

I: Extraordinar

R: Da...și...veni vorba de cele 1.300.000 de tone de la Cavnic...La Herja când am venit la...

I: Ce s-a întâmplat? Au rămas suspendate?

R: Sigur că da, păi tot zăcământul ...singurul lucru ce puteam să-l facem, eu aveam acolo că mă țineam de capul lui Dicu, panouri cu numele meu...care le menționez în avizul la preliminar sau când făceam control și să le scoată, înțelegeți....restul nu puteai să te agăți. Și de exemplu amploarea acestor rezerve, primul an când am făcut control la Herja a fost 1966 și atunci mi-am pus eu în minte ia să văd cum evoluează rezervele într-un zăcământ și am reținut rezervele la...știți cum se făceau situațiile și 1.01.1966 Herja avea 950.000 de tone de rezerve, Cavnicul avea părăsite 1.300.000 cu 9% plumb și zinc. Însă grosimea medie a filoanelor 21 de centimetri. La 1 ianuarie 1981, deci după ce s-a exploatat atâția ani, Herja avea 1.350.000 de tone cu conținuturi scăzute, era 6.5...că la Herja asta conta, cum să spun, plumbul, zincul și argintul..aurul era foarte puțin

I: Cupru inexistent

R: Cupru deloc și ceva sulf, dar sulful fără importanță...deci a exploatat 16 ani, a scos peste, în medie cam 200.000 de tone de rezerve geologice pe an și totuși a crescut la 1.350.000 de tone...și într-un zăcământ în care filoanele principale erau exploatate, lucrau numa pe ramuri însă așa de multe erau, eu umblam prin mină și celelalte mine le cunoșteam, da Herja în afară de orizontul principal...știam să ajung până la puț...atât...că mergeam pe orizontul 380 și ieșeam la, acolo la Chiuzbaia la Matei...pe filonul 37F....deci...

I: Deci până la F mai erau...

R: Deci Filonul 37...venea de la filonul 30 principal, 7 a fost o ramură și pe urmă ramură de ramură...a, b, c, d, e, f....erau ramuri de câte...deci filonașe scurte de câte 2-3 panouri, nu țineau două orizonturi, se efila și începea alta...S-a ajuns în situația în care...eu am avut o deosebită admirație pentru personalul geologic de acolo...mă duceam...aveau...se ajunsese să facă galerii de cercetare între filoanele principale din 200 în 200 de metri, din fonduri geologice. Și mă duceam și le vedeam și îmi arăta un tehnician sau geologul o fisură, o mică geodă...de aicea scoatem 3 panouri...du-te mă...adică cunoșteau foarte bine zăcământul. Eu totdeauna spuneam, fără personalul ăla acolo, Herja se închidea...în 6 luni nu mai avea ce scoate...erau foarte...

I: A fost înțelegerea față de un zăcământ dificil în sensul că s-au și băgat bani pentru cercetare geologică. S-au dat bani fără să se...

R: S-au dat...

I: Că altfel n-aveau cum....efectiv...să pui în loc 200.000 de tone

R: Erau sigur...aveau fonduri, de la buget aveau, din investiții. Uneori...

I: Deci chestia asta s-a înțeles totuși...fără investiții

R: Categoria, categoric...Și...așa ca perspective și cea mai rămas din zăcămintele astea care sunt...dacă le luăm de la vest la est, cam așa le tratam noi...Turțu este, cum să spun, IPEG-ul a făcut foraje și în zona filonului Mihai s-au găsit în adâncime mineralizații cu, estimate de ordinul a peste 4 milioane de tone și acolo s-a început puț, un puț de explorare, de deschidere. Filonul Mihai care a fost filonul principal, care l-a exploatat la orizontul 100-150, care le-am mai prins eu erau 8-10 metri grosime numa blende și galene, deci o zonă de perspectivă este în zona aia. Puțul nu știu cât s-a mers însă, din 97 nu s-au mai dat bani și s-a închis. Pe urmă Ilba este epuizat, doar Valea Corbului mai are, însă este sub influența nivelului hidrostatic al Someșului, nu se poate baza pe...Nistru-i terminat, Săsarul îl știți dumneavoastră

I: Borzașul ceva care...

R: Borzașul ăla ceva...

I: Dar ăla exploatat în carieră

R: Da ăla cum să spun, e foarte dificil...eu știu când se explora că nu...la proba tehnologică dusă la Flotația Centrală nu ieșea aurul...

I: M-a fascinat întotdeauna Borzașul...0.1-0.2-0.1-0.2-8-0.1-0.2

R: Variația...știu că...

I: Mă refer la conținutul în aur

R: Era proba tehnologică pentru omologarea rezervelor și nu ieșea aurul la Flotație la proba tehnologică...și am primit telefon de la domn profesor I. și am însoțit mașinile cu proba din Borzaș până la Flotație...vezi măi ce se pierde..nu...așa era, cu variații foarte mari acolo. Restul, după câte știu eu, poate dumneavoastră știți mai bine, Sofia, deci Filonul 12 din Sofia a fost prins la cota -110 însă e gaz metan și nu se poate...

I: Plus 10 și 25 trec ușor, scad în aur și argint și trec aproape c-ar trece într-un complex dar nici ăla nu-i complex

R: Deci nu da acolo ăsta-i necazul că este...o apărut gaz metan, știți...Herja...zăcămintul principal nu mai este însă în zona Chiuzbaia, au făcut IPEG-ul foraje, s-au găsit mineralizații și acolo o început iarăși un puț și ăla s-a oprit

I: Da, da, da

R: La Baia Sprie știi dumneata mai bine...ce pot eu să povestesc de la Baia Sprie că eu știu că am fost la orizontul 17, ultimul orizont în vest și este fractura filoniană, numa pirită și marcasită, nu are cupru deloc...

I: Breția aia imensă de 25 de metri

R: Da acolo când dacă o vezi cum lucesc toate zici că aici îi toată bogăția și...nu-i nimic...Atunci deschideți orizontul, deci în est la orizontul 16. Eu când am ajuns la Baia Sprie se lucra spre est pe filioanele ...la orizontul 13 și 14 pe filonul principal, încă nu era săpat puțul de aeraj...

I: Puțul 4?

R: Puțul 3...

I: Nu era? Lîmpedeaua era săpat...

R: Nu...deci când am fost eu...

I: Aaaa...am înțeles...ok...

R: Puțul 3 care e acolo vis-a-vis de silozurile de la Cavnic, Puțul 3 și Puțul de aeraj. Și după ce s-a făcut s-a mai continuat deci filonul nu dispăruse din front la Baia Sprie însă nu se putea lucra de căldură, aveau în față niște frigiderice ca niște locomotive și nici așa nu...că nu știu cum lucrau oamenii acolo, s-o lucrat s-a continuat după Puțul 3 spre est...100, 150 cât au rezistat oamenii și s-a oprit...

I: Pe urmă IPEG-ul a luat partea estică

R: Pe urmă IPEG-ul a lucrat unde....foarte mult au tatonat, n-au găsit însă tenacitatea de care au dat dovadă și atât de la întreprindere cât și geologul de acolo...câte încercări au făcut...i-a îndus în eroare faptul că filonul schimbă înclinarea în adâncime și au dat de el cu forajul 510A, ăla știu că am fost la el, era acolo vis-a-vis de unde începe drumul pe Gutin

I: Da, da pe serpentinele Gutinului

R: Da...chiar acolo dar pe malul stîng al Săsarului forajul ăsta, că am văzut carotele și chiar în prima serpentină cum urci pe Gutin chiar acolo o fost iarăși un foraj cu rezultate...că aicea este o zonă, deci filonul nu ajunge până la suprafață...este o zonă cu breție andezitică undeva mai jos. Șuiorul...Șuiorul a fost cu probleme și cu probleme create de oameni.

I: Știți ceva de accidentul ăla?

R: Știu...Cum să nu?

I: Cum s-a întîmplat?

R: Domnule eram în 1970 la mare la Eforie Sud, mergeam acolo și făceam băi de nămol că aveam probleme cu reumatismul. Și într-o zi când eram pe plajă...la Radio Vacanța anunța....„Directorul și inginerul șef de la exploatarea minieră Șuior sunt rugați să vină de urgență la sediul nostru din Constanța”...din sfert în sfert de oră...și îi spun lui nevasta mea, zic „S-a întîmplat ceva grav...îi caută așa”. Da nu știam că nu erau telefoane mobile...și întîmplător m-am întîlnit acolo cu un inginer, V., care lucra la Inspecția de Protecția Muncii și am întrebant „Ce domle..cum?”...„A fost un grav accident colectiv la Șuior” ...zice „Da ăștia degeaba îl caută pe director și pe inginer șef aici că ei îs plecați în excursie în Franța”. Ce s-a întîmplat? Se

lucra concomitent de la carieră în jos și de la orizontul 900 cu abataje, cu fâșii orizontale cu rambleu. Distanța între abataje și vatra carierei era mare, peste 30...deci era conform

I: Pilierul exista

R: Era pilier...se poate merge concomitent până la 20 de metri distanță, se poate merge până la 10 dar cu obligația să anunți și de o parte și de alta când se pușcă și când ajunge pilierul la 10 metri...numa dintr-o parte se lucrează. Deci din acest punct de vedere era în regulă. La cota 900, că galeria 1 abatajele era cam pe la 1 metru 25 înălțime și am fost prin toate...erau...că filonul-i scurt acolo, vreo 5-6 panouri, numa vreo 300 de metri și se lucra la nivelarea abatajului, că abataje nu înaintase cu aceeași viteză și acuma să-i faci să aibă același nivel, ca atunci când vine cu cariera să nu lase pierderi sau să scoate rambleul. Și schimbul acesta, că a fost o brigadă de 12 oameni, la care...care au murit...era și un tânăr venit nou să se angajeze și știți cum îi angajează pe două săptămâni să vadă cum se comportă și după aia se hotărăște dacă îi face formele de angajare, și au intrat în mină, au mers la sala de apel unde s-au întâlnit cu schimbul care terminase lucru și unde minerii își fac schimb de informații, acolo e așa...dincolo...adică dădeau în primire cumva locurile de muncă și atuncea...atenție...unde-i mai periculos și care ce stadiu a lăsat lucrările. S-o terminat apelul și cum se face și scurtul instructaj din partea șefului de sector și o plecat în abataj. Și adjunctul șefului de brigadă a rămas la magazie acolo să ia ceva materiale și ei o urcat sus pe abataj. Când au ajuns sus, oamenii care lucrau, minerii, erau obișnuiți cu gazele, ăsta nou a ajuns acolo zice „Simt gaze”...mergea aerajul știți..., „Simt gaz, eu nu pot sta aici”...știți cum îs minerii..., „Da că ai intrat prima dată în mină și deja ți frică”..., „Nu știu eu nu stau aicea, îs gaze”..., „Fugi măi că nu-i nimic”...ei aveau acolo când urcau sus locu unde-și puneau bagajele, mâncau și după aia se apucau de lucru. S-o așezat toți acolo, ăsta a coborât...a coborât pe suitor, s-a întâlnit cu adjunctul șefului de brigadă..., „Păi unde te duci?”...i-o povestit și lui, s-a dus la sala de apel că mina e destul de simplă acolo la Șuior, a spus șefului de sector că sunt gaze și el nu stă și dacă face bine să-i arate cum să iasă afară. Șeful de sector și-o făcut treburile alea care le au acolo cu pontajele, cu materialele, cu oamenii, cu tot și o mers în vizită și când o ajuns sus toți erau morți...toți 12 acolo unde o mâncat...deci s-a pușcat în carieră și gazele

I: S-au infiltrat

R:...s-au infiltrat și i-a gazat...că ei acolo în abatajele alea nu pușcau...

I: Ei numai nivelau

R: Nu pușcase atunci, nivelau...Și...o fost necazul ăla, o fost proces mare, directorul și inginerul șef o scăpat că erau plecați...Șeful de carieră, patru persoane o fost condamnați la...cum să spun...4 ani de pușcărie fiecare. S-o făcut expertiză, o venit din străinătate, Ministerul a insistat, nu-și putea explica nimeni cum...

I: Cum a ajuns gazele

R: Cum a ajuns gazele din carieră prin asemenea pilier. Eu am o...

I: Teorie

R: Explicație...Cât am lucrat la Inspectorat, am avut ca sarcină secundară aranjarea arhivei Inspectoratului și predarea la Arhivele Statului. La Inspectorat a funcționat de mult Căpitanat minier sau știu cum îi mai spunea, era arhivă din 1648, și aia a fost toată arhiva, filă cu filă luată ca să inventariem, am făcut inventare ca să puteam preda...erau cei de la Arhivele Statului, stăteau lângă noi că...erau informații deosebite

I: Clasificate

R: Nu...deosebite, ca atunci în perioada aia se...la exploatările miniere cum să spun, erau muncitori și personalul clasificați, câți unguri, câți români...pe etnii...ce școlarizare au, câți copii, căsătorit, necăsătorit, deci foarte multe date cu caracter...care un istoric putea să facă, să scoată lucrări foarte bune și era la Arhivele Statului doi istorici cu care am lucrat direct, soț C. și ei erau interesați să pună mâna pe aceste, cum spuneam această arhivă. Deci am găsit în documentele de concesiuni miniere din, astea erau cum să spun, erau documente de la fiecare exploatare...exploatare, unde se făceau lucrări miniere ce lungime de galerii au făcut, cât minereu au scos și erau o evidență foarte clară. Ei și în aceste documente am găsit un dosar cu Șuiorul care în anii 1851, 52, 53, 54...se pot scoate de la Arhivele Statului, avea producția de minereu mai mare decât Baia Sprie, deci s-o lucrat la partea aia superioară a filonului Cremenea pe unde era aurifer. Părerea mea este că...când s-o făcut

I: Era totul șvaițer pe acolo

R:...au fost galerii de care nu s-a știut...adevărul îi că nici noi în documentația care am găsit-o n-am găsit nici un plan, nimic, doar numa aceste lucruri evidențiate

I: Cantități

R: Producția de minereu, personal și așa mai departe.părerea mea că au fost acolo, deci în zona aia de sus au fost lucrări miniere vechi care au permis necunoscute...acuma nu știu dacă cei care au lucrat în carieră n-au dat de ele...nu cred că....se făceau pușcări masive, știți

I: N-aveau ei timp de

R: Și alea chiar dacă erau...

I: Rupea totul

R: Sigur că da...Părerea mea e că așa au ajuns gazele acolo

I: Da e plauzibil, sigur

R: Da asta e părerea mea

I: Păi da că și Dealul Minei are același regim și la Baia Sprie sunt atâtea lucrări vechi acolo că nimeni le știe...adică rostul își are fiecare da...

R: Tot în documentele de concesiune minieră din anii 30 am găsit la Baia Sprie, propunerea profesorului V....îmi scapă acuma, e un profesor la Politehnică, tot geolog...propunerea lui pentru filonul nou, înțelegeți? Deci el a intuit că în partea sudică, pe flancul sudic al corpului eruptiv s-ar putea să fie o mineralizație și avea propunerea cu galeria transversală spre sud

I: Spre filonul sudic

R: Da...eu nu prea, când am ajuns eu la Baia Sprie...că...el nu are nici extindere mare în adâncime, nici la suprafață

I: Nu ...are pe vreo 3 orizonturi

R: Da, da, da...era exploatat însă era foarte...

I: Dar care a fost surpriza...a fost filonul diagonal...între filonul principal și sudic

R: În diagonal am fost și la deschidere și în abataj, nu știu cum rezistau oamenii acolo

I: Foarte cald într-adevăr

R: Eu nu mai eram bun de nimic când mă urcam în abataj, oamenii erau în cizme, slip și cască atât. Și o căldură infernală...și era în filon ce știu în jur de-un metru da era numa blendă și galenă...Așa ceva era și în Șuior. Avea cam vreo 2 metri grosime și știu că era director G. la Șuior și tot ne băteau la cap la preliminari să le dăm voie să facă abataje pe acest filon, deci în cadrul filonului principal, era asta avea vreo 2 metri, numa blendă și galenă. Și ne-am opus tot timpul. Dacă intra acolo nu mai scotea restul...La Cavnic...Cavnicu îi un zăcământ mare...are...Primul filon este cristoform, partea vestică numărul 10, iar în est este filonul cu numărul 440, deci 44 de filoane și îi exploatat până la partea asta, așa numitul Bolduț, exploatat de la filonul zece până la filonul 210 Mihai, exploatat până la efilare la cota +80. Iar partea aceea estică care o cunoaștem toți sub numele de Roata, filoanele îs exploatate numa până la cota 720, la orizontul Varvara, deci...IPEG-ul a făcut lucrări, foraje...filoanele toate au continuitate în adâncime deci este...zona între 720 și 680 este intactă de la filonul 230 până la 440. A fost întocmit un proiect de cercetare geologică de către IPEG, la începutul anilor 90, cu un volum imens de lucrări, lucrările erau, cum să spun, eșalonate până în anul 2020...

I: Deci un volum imens de lucrări

R: Cu trei puțuri din care două au și fost începute, acolo sunt de altfel...Cavnicu era exploatarea minieră care susținea din punct de vedere economic nu toate exploatările din Baia Mare, tot sectorul de minereuri neferoase din Minister de pe țară. Scoteau în anii când am fost eu acolo, realizau producție de 1000 de lei cu cheltuieli de 500-600 de lei...

I: Deci ultra rentabil

R: Sigur că da. Aurul, deci care rezulta ca...

I: Subprodus

R: Da...cât era, că el era, scotea plumb și zinc, asta era baza, pe asta se făcea programul de exploatare, plumb și zinc. Aurul cât ieșea...păi scoteau aur mai mult decât Șuior

I: Care era inima...

R: Care era pentru ...la Șuior, mă rog le-am cam amestecat...deci așa a fost cu accidentul...s-a făcut mare...

I: Dar ălalalt accident în care s-a rupt pilierul?

R: Îl știu și pe ăla

I: Îl știți și pe ăla?

R: Sigur că da. Am fost în orizontul între 850 și 900, unde a fost pregătit pentru exploatare cu subetaj. Greșeala mare care s-a făcut și a ajuns Șuiorul așa cum a ajuns a fost faptul că s-a stabilit planul de producție al exploatării de 500.000 de tone când era cariera și-l făceau. Și a rămas tot 500.000 de tone când a terminat, ori nu se putea pentru că n-aveau

I: logistica necesară

R: fronturi de lucru, aveau 10-11 panouri și cu grosime mare, alea nu se puteau și ca să compenseze au început acest orizont între 850 și 900 și l-au exploatat, l-au pregătit ca să scoată minereu pentru subetaje cu surpare și au făcut galerii, că filonul avea 25 de metri în zonă, 30 de metri în zona principal. Făceau galerie direcțională pe toată lungimea filonului și pe urmă breșe din 10 în 10 metri deci aveau de unde să scoată minereu însă când a început din partea estică să...

I: Abateze

R: ...abateze, acolo s-a amestecat tot pentru că nu mai știa...Ei, și-am să vă relatez un lucru...deci s-a terminat în carieră, în anul în care a revenit programul de exploatare să-l avizăm la Șuior și nu mai era în carieră nimic...am și fost acolo și ne-am convins și noi, deci s-a terminat în carieră, ne-am dus să vedem cu șeful Inspectoratului, cu inginerul D., să vedem starea carierei. Aia nu era o lucrare minieră, aia era făcută...era o groapă fără taluzare, fără nimic. Eu mă duceam de două ori pe an prin carieră și vă spun sincer că mi-era frică, abia așteptam să ies din carieră...că toate atârnav...zic „Acuma cade ceva pe noi”...s-a lucrat...numai meseria n-a fost...o rușine

I: O băgat ei acolo...

R: Să scoată că...au avut situații în care s-a rupt taluzul și a rămas oamenii în galerie, putea să îi prindă acolo. Ne-am dus să vedem care e, pentru că în studiul de condiții industriale care e făcut, erau făcute ca la carte,

I: Și era făcut de un institut care era neutru, deci...

R: Sigur că da, dar nu se respecta...acolo era prevăzut să se taluzeze cariera, era carieră de rambleu în zonă și pe măsură ce se golea se umplea groapa aia, vatra carierei și era prevăzut ca să aibă un buldozer să niveleze, să nu se acumuleze apă în vatră...ca să scurgă în mină...să facă șanțuri de gardă ca o parte din apă să fie deviată și, cum să spun, să...din precipitații numa apa din interiorul acestor șanțuri de gardă...deci mai puțină. Când am fost acolo, pe urmă ne-am dus în partea sudică...deși nu ne-am putut apropia de groapă, deja începuse fenomenul de taluzare naturală, erau niște crăpături imense, înțelegeți, cât era de înalt taluzul și jos se vedea cariera, erau trei lacuri acolo. Înainte de accidentul ăla cu noroiul când s-au înecat, eu am fost la o lună înainte am fost în control. Erau breșele alea din 10 în 10 metri, obturate la gură cu scândură, pline de noroi...era noroi în breșe și așa mișca...vă dați seama

I: Deci aveau o informație...

R: Păi sigur...așa mișca

I: Extraordinar

R: Și era un inginer pe care...P.A., el era șeful de acolo...după ce am văzut situația aia în carieră am stat cu șeful Inspectoratului „Domle trebuie să facem ceva că aici e necaz”...nu necaz...că noi nu răspundeam de protecția muncii...dar ne vor rămâne rezervele acolo... Și trebe să facem și mai treburi din astea așa mai deosebite le aduceam bineînțeles la cunoștință la șefii noștri de la minister...trimiteam și la Comisia Economică a Comitetului Județean de Partid de aici, da nu făceam niciodată hârtii. Ce făceam, mergeam și discutam cu conducerea Centralei ca să știe că erau lucruri reale...și ei erau conștienți de treaba asta, însă le spuneam și lor „Fiți atenți că asta scriem”. E adevărat? E adevărat. Și am făcut o hârtie de aia în ciornă și ne-am dus am discutat cu directorul general, G., cu directorul tehnic V., cu directorul producției U. și cu șeful producției N.. Le-am prezentat situația...G. n-a zis nimic, numa se plimba prin birou acolo și nu zicea nimic, am impresia că nu se simțea bine că niște inspectorași ca noi...fac observații

I: Își permit să...

R:...da...pentru...ei...era membru supleant la Comitetul Central al Partidului, V. n-a zis nimic...singurul cu care am putut discuta a fost directorul U., zice „Aveți dreptate, nu-i în regulă dar n-avem ce face că nu am primit bani”, ca să facă taluzare și carieră și...trebuiau bani

I: Sigur tot ce n-au făcut înainte trebuia...

R: „Am făcut și noi în limita banilor care i-am primit...dacă am fi primit bani de la Minister taluzam cariera calumea, așa n-am putut”...N. care era șeful producției, eram mai apropiați că era vecin cu biroul, că acolo aveam biroul la Centrala Minelor, mai apropiați așa...zice...„Măi, n-aveți și voi ce face? Numa stricați hârtia și scrieți...treburile astea” zic „Domnul N.”...i-am bătut în masă...„să deie Dumnezeu să fie numa hârtia asta scrisă și să nu se întâmple nimic”...Nu trece o lună de zile de la discuție și într-o dimineață ne aștepta la birou N zice...eu l-am întâlnit, eu am fost primul...„Domnul N...”...„Ai auzit ce necaz avem la Șuior?”...„Ce?”...„O venit apa din...noroii din galerie și ne-o omorât nu știu câți oameni, înecați acolo”...„Îl aștepta să discute cu bătrânul D. care era un om...cum să spun...avea experiență multă și să consulte...ce ar putea face...Ce să facem acuma...știți că situația care e...nu se mai poate face nimic...zice...„Da ce să facem cu taluzele alea acolo? În carieră? N-ar fi bine să le bombardăm cu aviația?”...zic...„Numa o bombă mai trebe în Șuior și ați închis tot”...„Ei, după aia m-am dus...după ce...am intrat iarăși în orizontul ăla când s-o dus apa și noroiul ăla, domnule...gurile breșelor erau armate cu armături metalice, alea...șinele alea...

I: TH-uri

R: ...da...era îndoite ca niște sârme, erau pe galeria direcțională locuri de câte un metru cub jumătate venit acolo, pe unde am umblat eu înțelegeți, n-aveai nici o scăpare, aia o venit imediat. De sus din vatra carierei. Ei și ca efect a acestui lucru a rămas în ...acolo...în zăcământ circa 450.000 de tone de minereu industrial cu 2 tone de aur în lingouri...ăia...acolo-i...Ei și după aia a venit necazul că aici...pregătirea pentru subetaje, toate lucrările erau armate în lemn, s-au acumulat multe lemne când o început să aducă, pirita aia a început să aibă reacție exoterme și o fost gata focul...

I: Pfuai...

R: Înțelegeți?...Când mă duceam jos în galerie și vedeam cum...cum să spun...jarul...pe urmă atunci eu nu mai țin minte cum a evoluat lucrurile...au început să le stăpânească atunci când o început să facă exploatare cu rambleu consolidat, însă l-a costat foarte mult...pentru că aduceai balastru de la Colțirea de aici de pe Someș, îl amestecai...însă ăla era...prezenta siguranță pentru muncitori, însă ăla trebuia merg...zăcământul după ce-o terminat cariera, câte un etaj...mecanizat cât se poate....încet, încet...aia se surpă și...nu-i nici o problemă...

I: Se forma perna de steril și gata

R: Sigur să da

I: Și plus că și roca acolo, nici asta n-au luat-o în considerare

R: Nu, nu, nu

I: era o rocă alterabilă

R: E alterată, e alterată...păi da acolo aveau zone unde filonul cădea pe culcuș și coperiș...deci

I: Aluneca

R: Aluneca sigur că da...și...legat tot de Șuior, da poate că le scoateți...da acuma am depășit... În perioada aia, exista...aparținea de Comitetul Central al Partidului un Consiliu Muncitoresc de Control al Activității Economice și Sociale, ăla era subordonat Comitetului Central. Persoana care venea aici în control, își organiza controlul că era aproape anual, organiza control, noi eram palmașii...când venea...noi de la Inspectorat

I: Erați la dispoziția lor

R: de făcut tabele. Primeam tematica, exploatările și nu participam la...cum se spune, redactarea materialului, nici la prezentarea lui. Și acest, șeful acestui...nu era al Consiliului, parcă...a părții miniere, era un inginer minier foarte bun prieten cu șeful Inspectoratului, nu cu D....că a venit când a plecat D. a venit unu H.

I: Îl știu

R: Care a fost

I: eu pe domnul H. l-am prins

R: Da, care a fost șeful, a fost șeful serviciului Desfacere, sau așa, din Centrală și a lucrat la Baia Sprie

I: Da, da

R: sigur că da...și venea, era prieten foarte bun cu tipul ăla, ăla când venea ori cu avionul ori cu trenul...că aveam biroul aicea în Centru Nou, înțelegeți, la Central, primul la care intra era la noi în birou...cu domnul H...și venea, zicea „Am control, am nevoie de niște peștișori”...Adică....că el

I: N-avea informațiile

R: N-avea informațiile și minerii nu le dădea, dacă găseai bine, dacă nu...și noi îi prezentam lucruri, nu chestii de turnătorie...că erau cunoscute în actele de control. În actele de control semnate...și ultima dată când a venit, cred că în 80 sau 79, când a făcut Ceaușescu vizită aici...la Baia Mare și a fost la Șuior să-i prezinte tunelul. Când vine..., „Vreau un peștișor”, eu am vorbit cu domnul H..., „Vine asta iară după pești, haideți să-i dăm o balenă”...Și zic aveam o balenă, da no spune-ți...deci nu veți avea curajul s-o scrieți în material...în sensul asta..., „Orice, dați”..., „Domnule, îl duceți pe Ceaușescu la Șuior, să se laude cu tunelul auto...s-au cheltuit atâția bani acolo...da știți că puțul de la Șuior este legat la tunelul Cavnice-Baia Sprie?”..., „Pentru ce?”..., „Să scoată cu mașinile minereul...”

I: Până sus în vârful muntelui

R: ...când erau făcute toate, și silozurile jos și galeriile racordate, că trece pe acolo...și erau vagoane din alea care veneau de la Cavnice, cum se numeau...vagoanele alea mari de 9 tone...nu știu cum se numesc...

I: Da...știu, știu...

R: Da...că de la Cavnice, producția cea mai mare venea la Flotația Centrală, acolo rămânea numa 250.000 de tone că atâta era capacitatea la Flotație..., „Spuneți asta că n-o să-i spună nimeni”..., „Apoi, așa ceva nu spun”...

I: Da...Într-adevăr multe sunt de povestit...

R: V-aș mai....

I: Da, spuneți, spuneți

R: Un lucru care...adică pentru mine e...a fost o surpriză plăcută. La un moment dat în 73 suntem chemați de...la telefon de ofițerul de servicii de la Comitetul Județean de Partid...Neaparat să mergem la o carieră, o carieră de calcar, pe Valea Izei, la Săcel...că să mergem acolo pentru că oamenii au încetat lucru și nu cumva să se afle în presă și să se interpreteze că îi grevă. Acolo, deci, cunoașteți...ați fost pe acolo? Pe Valea Izei ați fost? Ați trecut de Săcel, înainte de a ajunge la dealul Moisei, după ce se trece de calea ferată...cariera nu se vede, că-i cumva la vreo 300 de metri pe-o vale pe râul Teilor. Se exploatează niște calcar sedimentar, eocen, se producea piatră pentru balastarea căilor ferate și cioplite pentru lucrări de artă în CFR, ăștia aveau contract cu CFR-ul...Și la o pușcătură din aia când a mers șeful carierei și șeful de echipă să vadă cum au rupt frontul după pușcătură, au văzut că pe fisurația calcarelor apare petrol...Acolo la Săcel este un mic zăcământ de...

I: Este, este

R: ...de...petrol legat de depozitele oligocene. Și să mergem acolo să lămurim dacă este, să vedem care e situația, dacă îi pericol să oprim iar dacă nu, să lămurim oamenii să-și înceapă lucru, să lucreze în continuare. Și m-o trimis pe mine. N-am avut nici când să-mi împrăpățez

I: Informațiile

R: ...cu informații...că aveam hărțile astea geologice la 100.000, la 200.000, eu fusesem la Schela cu vreo 3-4 ani înainte dar uitasem...așa știam în mare. Să văd coloana stratigrafică, și

pentru mine era curios cum a apărut petrol în calcarele eocene când eocenul conform coloanei stratigrafice e undeva jos...Și...nu povestesc cum am încercat să-i înduplec pe oameni...acolo până la...am reușit să-i lămuresc să meargă să lucreze că aici...lucrează de după Primul Război Mondial...ei fiind din Săcel știau că petrolul este însoțit de gaz, că aveau acolo o secție de degazeificare, deci se lucra, aveau niște...cum se numesc...bazine mari că depozitau acolo ce scoteau și periodic veneau de la Marghita niște mașini de alea mari și acolo transportau la rafinare..și știau că petrolul e însoțit de gaz..

I: Și lor le era frică să nu...

R: Să nu...că o spus că se acumulează în interiorul masivului, când perforează se produc scântei, explozie și îi omoară acolo...Și zic...zic „Eu nici nu trebuia să vin aici...trebuia să vă dau un telefon din Baia Mare că puteți să mergeți să lucrați și acuma apar gaze pe fisurația aia dar nu se acumulează...A fost vreo explozie din anii 20, nu...mergeți și lucrați, nu-i nici un pericol”...Să mă duc să văd...și atunci...că n-am venit degeaba din Baia Mare și am făcut înțelegere cu ei...„Mă duc cu cel care perforează frontul, cu minerul și stau acolo până se perforează...de doi metri jumătate cât dați și dacă se întâmplă...să vedeți că nu se întâmplă nimic”. I-am lămurit, o intrat să lucre și fiind primăvară, pârâul ăla era curat și am zis că să mă duc să văd cât pot...era curat cu roca curățată de roca de bază...zic este descoperit, nu-i vegetație să văd...trebe să apară ceva falie domle...unde...aă ăla îi aduc tectonic în sus...am umblat vreo 300 de metri, valea s-o micșorat, n-am mai avut ce să văd îi aflorimente, m-am întors. Și....că eu trebuia să fac un mic material

I: Explicativ

R: O pagină...ți le dau...că-mi asumam răspunderea că nu se va întâmpla nimic cu muncitorii și ei să aibă o hârtie. Și știam eu să întocmesc ceva să leg de tectonică și așa mai departe dar voiam să...poate găsesc ceva de care să mă leg. Și când ies...acolo-s două fronturi, frontul estic care se exploatează, vestic e mai mic și nu s-o mai dus cu toate că am văzut erau aflorimente pe deal în sus...și zic hai să mă duc eu să văd ce-i acolo...de jos aveau aceeași culoare ca și calcarele, știți...când mă duc și bat cu ciocanul erau șisturi cristaline deci tot ăla a fost adus în sus, pe falii că o parte o rămas...o parte a rămas jos, blocul ăsta a venit sus și petrolul o migrat pe aceste falii și pe fisurația rocii, știți...cum să spun...cred că n-o știut nimeni că acolo sunt roci cristaline, în plin sedimentar. Așa un lucru deosebit a fost pentru mine. Și ca...sunt multe de...

I: Sunt ferm convins

R: Sunt multe....Una care m-a afectat pe mine în mod deosebit. Cred c-a fost cea mai grea situație care mi-i s-a întâmplat mie în activitatea profesională. În...să vă fac un pic de introducere...Știți că după 68 cu cuvântarea lui Ceaușescu, cu invadarea atuncea a Cehoslovaciei, cu demonstrația lui demagogică de independență și așa mai departe. Au reușit să-i mintă pe cei din vest și ne-au dat clauza națiunii celei mai favorizate, deci am avut acces la bani cu dobândă mică

I: Și la tehnologii

R: Da...și atunci au obținut bani și s-o împrăștiat la...peste tot în activitatea economică să creeze un salt și s-au dat, au ajuns bani și aici, la sectorul extractiv. Și un lucru care l-au făcut bine cei de aici, banii...trebuia să mărească capacitățile de producție la exploatarea miniere, aia însemna să aducă muncitori și să facă blocuri și așa mai departe și atunci o găsit altă soluție...atunci nu erau drumuri, banii ăștia i-o folosit pentru modernizarea drumurilor județene, pe care le-au pus la punct și care le avem și azi și o făcut navetă...o adus...deci o construit unde...ce-o fost strictul necesar la unități, restul au dat la drumuri și o făcut naveta ca să poată muncitorii pe care îi angajează în plus și chiar și cei mai vechi să facă naveta. Ei, s-a făcut programul de modernizare a drumurilor și...e o localitate aici sub Codru...Ștremț, nu mai țin eu minte toate satele acolo...da ăsta din Ștremț nu ajungea, era...e ultimul sat sub Codru, n-a intrat în programul ăsta. Și atunci, era un primar ambițios, s-a dus, după spusele lui...a stat două săptămâni la București până l-a primit în audiență, era prim-ministru I.V., și obține prelungirea drumului până la el în comună...s-a dus să spună acolo că la el n-o ajuns și și de la ei sunt...într-adevăr că-i un sat mai izolat, cu mai puțină lume care merge da..acolo aveam...putem face carieră, nu trebe să aducem din Baia Mare, se face drumu ușor. În Codru nu există piatră pentru drumuri, că-s numa micașturi și...l-o...o prezenat așa, au luat legătura cu Direcția Județeană de Drumuri și Poduri, era director unu V. O luat legătura cu Institutul să le facă un proiect de deschidere a unei cariere acolo. L-a făcut, documentația din punct de vedere al exploatarea miniere putea să fie și de doctorat să zicem, deci făcută așa ca la carte, ca Institut. Și o trimite la noi la avizare. Înțelegerea...aia au făcut-o trei ingineri, un colectiv de acolo, în afara orelor de program, deci neoficial, și s-a înțeles cu ăștia de la Drumuri și Poduri că le dă 15.000 de lei pentru ea. Și era înțelegerea că primesc banii când au avizul nostru. Vine documentația la noi, eram numa...rămăsesem numa noi doi, eram eu ca geolog și era inginerul D. ca inginer minier. „Domnul D. ce facem? Că acolo nu este rocă pentru drumuri”...Îl amenințau...eu n-am fost membru de partid...îl amenințau că....noi ne-am încadrat în acele 30 de zile cât trebuia să răspundem...dar...la Comisia Economică erau majoritatea ingineri minieri, cunoscuți cu ăilalți și .....,Insistă acolo la domnul D. să ne dea ăla că avem nevoie de bani”...Și zic...,„Cum facem domle, nu putem merge așa că...deschidem carieră, zic nu scrie nimic în documentație...” Deci documentația era numai din punct de vedere minier, nu era nici un cuvânt despre ce scot, despre piatră, abosolut nimic...zic „Nu scriu nimic aici, eu din câtă geologie știu acolo nu există, dar trebe să mergem poate că au găsit o zonă mai cuarțitică în șisturile alea, din care pot scoate ceva...trebe văzut...nu mergem așa”. Și ne-am hotărât, am mers două mașini cu reprezentanți de la Direcția Județeană de Drumuri, de la Institut, eu. Ajungem acolo la Ștremț...ne-a așteptat în marginea satului să ne dăm jos din mașini că au o groapă în drum și vitele-s plecate la pășune și n-au cu ce ne scoate de acolo...deci erau drumuri proaste. Ne-am dus, ajungem...zic „Vreau să vedem unde vreți să faceți cariera”...mă oprește acolo lângă un afloriment, eu eram pregătit cu ciocan....văd șisturile alea...zic...,„Aveți noroi destul, asta nu-i bună, nu-i bun de făcut drum, pentru a-l face trebe să aduceți din Baia Mare”, că de aici s-o adus, într-adevăr costa transportul mai mult decât piatra în sine. Ne-am dus acolo am discutat, ne-am certat vreo...ăla ținea pe a lui, primarul...era cu toate autoritățile din sat, din comună...primar, secretar de Partid, directorul școlii, popa, președintele CAP, președintele Cooperației de Consum. Alți șefi nu mai sunt. De milițian am spus? Și milițianul. Am discutat vreo trei ore acolo „Nu-i bun, înțelegeți zic eu nu am obligația să certific că roca îi bună, asta se face prin lucrări geologice, se recoltează probe, se fac determinări caracteristicilor fizico-mecanice, pe bani...și sunt întreprinderi profilate pe

așa ceva. Dumneavoastră nu spuneți nimic”...Ei au aflat că noi am spus că nu-i nimic referitor la...și ăștia de la Direcția Județeană au dat o hârtie, de asta A4 și au scris acolo că roca se încadrează și înșiră vreo 5 STAS-uri...da era... plus semnat director și inginer șef cu ștampile...deci chestie oficială. Zic...,„Poa să scrie...” , era și reprezentantul lui...,„Puteți să scrieți ce vreți acolo, n-ați luat probe...

I: N-aveți studiu..

R:... n-ați luat probe...nu-i în regulă, aia îi minciună” și...era și obraznic primarul, păi zice „Ce crezi dumneata, eu am fost la primul ministru, la V., omul meu a aprobat bani și acuma mă împiedic de un inspector ca dumneata?”...Și zic...,„Domnule eu nu am obligația să atest calitatea rocii, eu nu răspund de conținutul metalic al rezervelor care le exploatează Săsarul, Căvnicu...însă am obligația morală...asta dacă vreau...să vă atrag atenția că ce faceți nu-i bine.”...,„Noi vrem să facem carieră”...,„Domnule nu-i bună roca pentru așa ceva”. Și am pus la vot, toți o spus că vor carieră...zic...,„Puteți să scoateți piatră de aici...”, că știți la amenajarea drumului se pune startul ăla de început, de pământ din șanțuri de împrumut cum se numesc și până se face profilul și pe urmă se pune piatră calumea. Zic...,„Puteți aia...”...,„Aia ne-am gândit și noi că aicea avem pământ puțin și nu ne lasă oamenii să facem șanțuri de împrumut”....zic „Pentru așa ceva e bun, dar numa pentru așa ceva”....zic „Nu ne înțelegem...dumneavoastră ziceți că vreți carieră, da...eu vă spun că roca nu-i bună...în cazul ăsta faceți carieră?” „Da”...,„Bine, dacă vreți așa cu condiția să folosiți ca piatră pentru profil da...însă eu voi scrie în aviz că nu-i bună”...,„Scrie dumneata ce vrei”....Dacă îi așa, veniți și vă dau mâine. Am dat...

I: Bineînțeles c-o folosit-o la...

R: Nu...metoda de exploatare era cu cameră de minare, deci se făcea o galerie de 50 de metri, 1,25 m două breșe, încap două breșe, se încărcă cu 4-5 tone de azotat de amoniu, arunca tot și ei să aibă numa de încărcat și dat la mașinile de tocat...cum se numește...deci să facă piatră spartă

I: concasoare

R: La concasoare...Trece timpul și în noiembrie, eram în control la Baia Sprie, primesc telefon de la Baia Mare de la șef să vin neaparat la birou...că noi nu mai aveam mașină, plecam cu mașina TESA, plecam la ora 6 din Baia Mare, veneam înapoi cu ei, deci pe la birou nu mai treceam. Și să fiu la ora 2 la birou, trebe să dau un telefon la Minister că cei din minister ai noștri, le-o cerut ministrul un material urgent despre Baia Sprie...și foarte bine că tu ești acolo, vezi ce te întreabă și ...mi-o dat și numere la care să dau telefon, am venit la ora 2, am dat telefon, persoana respectivă „Scuze că te-am deranjat din control, Ministrul a insistat și ne-am descurcat noi cum am putut”... n-o fost vorba de nici un material...o fost numa motivul de a mă aduce de la Baia Sprie la Baia Mare...Cum să spun, aveam legătura telefonică prin centrală, prin poștă, deci am stat vreo jumătate de oră până am primit legătura și era ora 2 jumate, zic stau până la 3 că poate ne mai caută cineva cu lucrări. Întră un tip, pe la 2 jumate...în gândul meu „Ce bine că am stat, am nimerit”. Venea cu un braț de documente, zice „Sunt Colonel de la Securitate și am o plângere împotriva dumneavoastră”...eu când auzit așa ceva am zis că la Baia Sprie în grabă mi-am uitat documentele pe masă...

I: Aur, argint...chestii

R: Da aveam documente, preliminarul cu mine, actele de control, toate erau secrete...lăsam la B. în fișier acolo nici nu purtam cu mine...mi-am făcut calculul...zic „Le-am băgat toate”....„Dacă ați venit, spuneți despre ce-i vorba”...deci toată chestia cu Ministerul a fost ca pe mine să mă aducă aici să mă întâlnesc cu tipul ăsta, deci m-am mințit cu bună știință și șeful meu și cei de la Minister. „De unde aveți?...păi zice „De la oamenii noștri din Ștremț”...și eu zic....„A pușcat în carieră și nu s-o văzut satul din praf?”.....„Tovarășu nu râde, s-au cheltuit 2 milioane de lei, roca nu-i bună...și se pune problema să-i recuperăm”.....„Și să-i recuperați de la mine?”.....„Păi dacă sunteți vinovat sigur că da”...păi zic....„Eu 2 milioane nu știu nici să-i scriu, dapoi să vi-i dau. Dacă ați venit haideți să discutăm”...Și zic „Ați venit, aveți sesizare, trebuie să dați răspuns”....„Da!”....„La dumneavoastră la Securitate în cât timp trebe să dați răspuns? Ca la noi? 30 de zile?”....„Da, zice, îi aceeași lege”.....„Cine sunt cei care...acuma dacă-s condamnat îs condamnat....cine o semnat sesizarea?”....„Primarul, secretarul de partid, toți, popa, directorul școlii, toți”...zic....„Domnu Colonel, eu aș vrea să mă întâlnesc cu ei da n-am ocazia...când vă duceți și le duceți materialul, să-i băgați în....”....„Domnule...”...atâtea cuvinte urâte ce le-am spus...în toate felurile....„Dumneata ești obraznic, cum vorbești așa de oamenii noștri de bază?”...zic „Spălați-vă cu ei pe cap, dacă ăștia-s oameni de bază ai dumneavoastră” și i-am explicat zic....„Eu, puteți să-mi verificați fișa postului, eu nu răspund de calitate, din experiența mea le-am atras atenția că nu-i bun, că nu faci bine dar o susținut să facă carieră..au făcut și au ajuns la concluzia mea”...zice „Nu știu”...zic „Da dumneavoastră ați citit avizul nostru?”.....„Cum? Îmi spui că n-am studiat documentația?”...Noi țineam actele la biroul securizat al Centralei, deja trecuse de ora...și acolo era o doamnă cu care mă înțelegeam, aveam două dulapuri, doamna deschidea la secret, eu mă duceam și îmi luam documentele din dulapurile mele, deci fără ea nu puteam să intru acolo și deja plecase, trecuse de 3, nu mai era nimeni. Și zic „Nu de asta, da nu-l avem aicea, este în arhivă și nu pot...zic, dacă îl aveți scoateți-l”...scoate....zic „Nu e gros, îs trei pagini” și...nu citise...și zic „Noi avem un tipic de prezentare a actului, n-o să citim tot, luați, uitați-vă la punctul patru roman (IV), e ultimul, de acolo urmăriți și eu am să vă spun ce scrie acolo...cuvânt cu cuvânt i-am înșirat”...zic „Acuma uitați-vă la unu arab (1)...roca nu este bună pentru construcție de drumuri. Propoziția asta simplă îi în coadă de pește? Se poate interpreta și altfel? Eu le-am atras atenția că nu-i bună dacă ei o ținut să facă, să fie sănătoși, să răspundă”...O tras o înjurătură, o închis și m-o lăsat în pace....Cum să spun, acolo la discuție trebuia să fie și șeful meu...

I: Evident

R: Pentru că semnase și ștampila era pe semnătura lui și actul ăla l-am făcut împreună...vedeți...eram bun de acarul Păun...dacă... Și acuma mă gândesc că știu că foarte mult m-am gândit când am făcut hârtia aia, cum de mi-a trecut prin minte să scriu așa ceva? Și mai sunt și altele....mă scuzați că vă...

I: Ne apropiem de sfârșitul interviului domnul...

R: Mă scuzați că v-am

I: Nu...nu...îi foarte...să știți că experiența de viață a fiecăruia duce...asta este și ideea proiectului, experiențele de viață diferite ale diferitelor persoane să ducă și întregirea

unei imagini. Asta ne și dorim. Pentru că toți am avut viața noastră, avem viața noastră, fiecare am avut experiențe deosebite, ale dumneavoastră sunt...deosebite. Ziceam că o să mai atacăm un pic un subiect. Subiectul florilor de mină, începuse și ceva să ne spuneți înainte de a începe interviul...vă rog să reveniți

R: Singur, singur nu m-am...flori de mină am cules și eu că-s amator, însă nu am luat niciodată... Adică poziția care am fost nu mi-am permis niciodată să impun...mă duceam în abataj, găseam, o luam eu...deci ...și cu flori ca atare este aspectul ăla prezentat de mine în anii 67 când conducerea Comitetului Geologic ne-a trimis să verificăm o colecție de flori foarte frumoasă...confiscată la Vama Veche...era...de a fi scoasă din țară...70 de bucăți, așa ceva n-am văzut în viața mea

I: Ce s-a întâmplat cu ele?

R: A rămas la Securitate... noi a trebuit să le descriem bucată cu bucată și dacă putem să le evaluăm valoric, nu exista așa ceva...să-i dai un preț...că atunci încă nici nu începuse chestia aia cu mașinile...știți

I: Da, da, da

R: Asta a fost și cealaltă cu domnul G., pe care îl însoțeam în oraș când cumpăra...că avea, primea el în fondul pentru Muzeu...cât îmi spunea, 40.000 de lei pe an și cumpăra de la pensionari, oameni care le-au strâns că au fost pasionați...că nu strângea oricine flori de mină...și mergeam cu el ca să aibă martor că nu o făcut afaceri cu bani. Că dacă a spus că a dat 20.000 pe nu știu ce...Știu că am fost acolo pe o stradă acolo pe lângă Casa Pictorilor, zona aia la un subinginer minier, a luat două...două dulapuri cu flori, erau mici florile, foarte variate plus tipul respectiv a avut schimburi cu India, în Brazilia...deci erau și străine...că trimeea de aici și primea de acolo...a dat pe ea nu știu cât, 30.000 s-au înțeleș și dacă...bătrânul mai stătea un an primea două mașini...așa au crescut...

I: Da, da...a început lumea să-și dea seama de valoarea...

R: Au început să vină din vest și să ...le cumpărau...Veneau, cum să spun, pe oficial

I: Da...oficial

R: Era amatorul din vest și îți ducea unu care avea, că nu puteai să strângi atunci bani pentru o mașină...era mult din salariu...și spunea...asta vreau, o mașină și depunea prin OJT 1800 de mărci și primea mașina și el îi dădea colecția. De la Herja, e un tehnician geolog, F.P, ăla era meșter în a găsi flori. Mă duceam cu el, vedea o geodă ...de aici ies flori, avea foarte multe flori, a dat și-a cumpărat mașină, vă spun drept că a plâns că a dat...și-a dat colecția pe mașină...zice cât de greu le-am...dar altfel nu pot să-mi cumpăr o mașină.

I: Și acum ne apropiem de sfârșitul interviului. O întrebare să spunem retorică așa, ce a însemnat pentru dumneavoastră geologia? Ce-a însemnat meritul pentru dumneavoastră?

R: Geologia vă spun...nu prea știam eu multe de geologie, eu am fost un tip îndrăgostit de natură și de aer și mi-am gândit că la...cu această meserie pot să umblu pe munți...să văd țara...și

mi-o și plăcut...Mi-ar fi plăcut să continui la Explorări pentru că erau lucruri noi, noutăți...mai mult erau eșecuri decât rezultate bune însă când era un rezultat bun acoperea toate celelalte eșecuri...lucruri...Știu povestea, la care n-am participat, descoperirii zăcământului de sus din Călimani...acolo...găsit de ...adică geologii vechi austrieci care când zona era în imperiul Austro-Ungar...dar a menționat eșantioane de sulf nativ pe valea aia în Călimani

I: Gura Haitii

R: La Gura Haitii acolo...însă nimeni nu știa de unde vin și acolo s-a lucrat în anii 60, lucra un geolog care a terminat înaintea mea cu doi ani, B.E., a terminat la București și unu, un băiat a terminat în 60, P....sas, de pe la Sibiu...Era o pălărie de fier, deci în andezitele alea o pălărie de fier enormă și se gândeau că provine din alterarea unei acumulări de fier în adâncime. Și se făcea lucrări de foraj...nu era...era ceva la suprafață și eu s-au hazardat, au umblat și ei după...să găsească sulful...că îi dentritusul ăla de pe vale au găsit bucăți de sulf și au avut curajul să continue un foraj, lăsând un foraj de ăsta...erau forajele de 200 de metri...îl lăsăm să meargă până la 300 să vedem ce e...Însă era periculos pentru că se schimba obiectivul de cercetare și n-avea aviz, aprobare...Și noi când am lucrat făceam și analiza muncii lunare, plecam la București cu planurile de orizont făcute, cu profile, cu probe cu tot și acolo era o comisie de regulă condusă de domn profesor D.G., dacă ați auzit

I: Da sigur cum...

R: Așa...era membru al Academiei și prezentam rezultatele din luna precedentă și programul pe luna următoare pentru că...și-ți făceau niște acte de încheiere care erau bune pentru Banca de Investiții, deci dacă lucrarea era prinsă acolo, se deconta...

I: Dacă nu, nu

R: Dacă nu, nu...ne țineam...ei și-au permis și-au mințit că n-au ieșit încă din pălăria de fier..până au intrat în zăcământ...zăcământul de sulf...și a fost scandal, a avut noroc că...

I: Că au dat peste sulf

R: Că au dat peste...da și prin condițiile astea era un pericol...însă activitatea asta de cercetare geologică din zona Suceava era...cum să spun, foarte apreciată de conducerea de Partid de acolo și primul secretar de la Suceava era o persoană puternică și i-a salvat...i-a salvat că cei de la București, mai ales de pe la Institutul Geologic căutau să le...să le facă greutăți...înțelegeți?...se mergea până acolo încât să le impute lucrarea...și tot aceștia...mă rog, s-a rezolvat, au lăsat pălăria aia de fier în plata domnului și au început lucrările...și se punea problema...deja obținute rezultate importante, să vadă cum....să vadă o exploatare de sulf că exploatarea în subteran la sulf îi foarte periculoasă...și să meargă să vadă în Sicilia, se există așa un zăcământ din ăsta și îl exploatau...Și cei care s-au opus, s-au propus în delegația care să meargă să vadă zăcământul din Sicilia...și ăștia au aflat...că...cum ...ei l-o găsit...barem pe unu să-l pună, să meargă și ei în Italia că să mergi în Italia în anii 63-64 era...te duceai în Rai...și au profitat de relațiile care le aveau cu primul secretar de la Suceava, s-o dus, i-o spus și s-au dus la domn profesor I....,Domn profesor uități...”....,Măi nu se mai poate...s-o făcut pașapoartele...unde să...în 48 de ore”....,Domn profesor....faceți ceva și băgați-ne și pe noi unu....că dacă...nu vrem să vă facem rău...că până la urmă veți face...îți venim prin altă parte”....,Ce faceți?”....,Păi apelăm la primul

secretar de la Suceava”...era o persoană puternică...le-o făcut și apoi s-o dus și ei în...s-o dus și ei în Italia...vedeți cum....evoluează lucrurile...

I: Domnule A. vă mulțumim foarte mult

I: Și multă sănătate!

R: La fel și dumneavoastră!